

15. april 2009

Kommentar til Pilegrimsmotivet fra et særegent overnattingsted langs pilegrimsleden

Litt om Sygard Grytting:

Sygard Grytting i Sør-Fron i Gudbrandsdalen er en gammel gard med kombinasjon levende landbruk og kulturbasert gjestevirksomhet i et særegent historisk miljø. Et stort fredet soveloft fra høgmiddelalderen står i inntakt tømret gardstun fra 17-og 18-tallet. Middelalderbygningen er i dag det eneste bevarte herberge fra middelalderen langs hele leden og er således en attraksjon for pilegrimen. Eierne har helt siden reetableringen av en pilegrimsled i 1997 tilbudt nattely for pilegrimen her, og har også selv prøvd seg som pilegrim og vandret deler av franskevegen til Santiago og deler av pilegrimsleden til Nidaros. Parallelt med middelalderherberget har Sygard Grytting et komfortabelt historisk hotell i andre antikvariske våningshus i inntunet.

Generell kommentar

Med bakgrunn i utvikling og 12 års drift av fredet middelalderherberge langs leden har vi interessert oss for emnet og er svært positiv til en styrket nasjonal satsing på pilegrimstemaet.

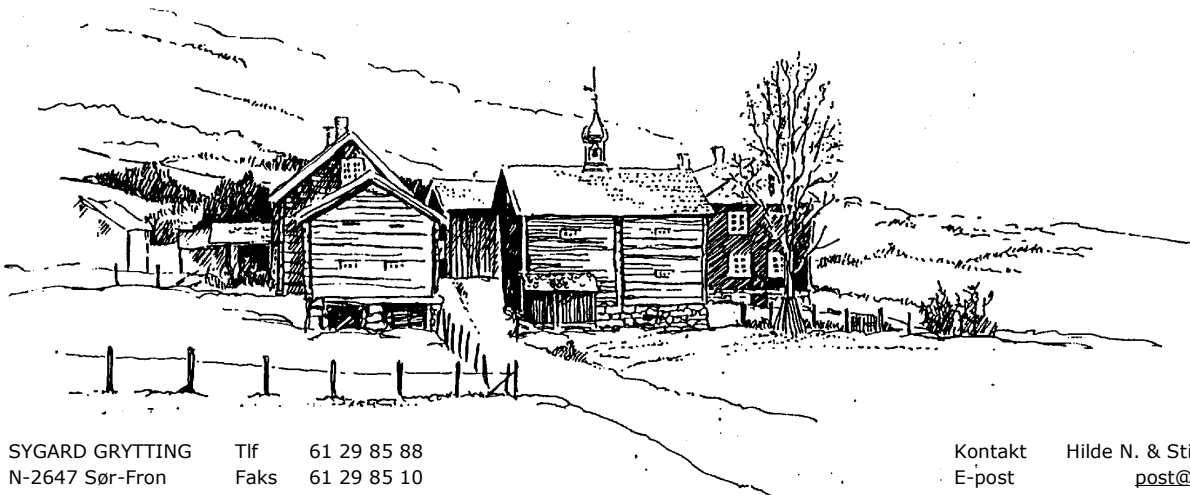
- 1) Vi støtter utredningens foreslag om ”å etablere stimulerings- og incentivordninger for aktører som ønsker å etablere tilbud om rimelig overnatting og/eller servering”. Å få dekket pilegrimenes helt grunnleggende behov som måltider og nattely må ha høy prioritet.
- 2) Pilegrimene er ikke som andre gjester. De krever et spesielt servicetilbud, som igjen krever andre finansieringsmodeller enn dagens.
- 3) Varige løsninger/ langsiktighet er viktig.

Pilegrimen en ressurs på sikt, men samtidig en utfordring

Den vandrende som kommer sliten til gards bør ikke avvises slik en kan gjøre med en bilturist. Pilegrimen bør være sikret i det minste gulvplass slik som på turisthyttene i fjellet. En annen spesialitet ved pilegrimen er at han går i flere dager enn det som er vanlig i nasjonalparkene og døgnprisene bør derfor være lave.

Den asketiske pilegrimen kan isolert sett være en økonomisk utfordring for det kommersielle reiselivet. Bedriftsøkonomisk kan det ikke forsvares å gjøre særlige investeringer for noen få lavtbetalende gjester. Men samfunnsøkonomisk kan pilegrimen likevel generere en del fordi vandringen tar mange dager og det gir omsetning på andre områder som transport, bensinstasjoner, butikker, apotek mm. Og uten den nøysomme langvandreren blir neppe konseptet troverdig for andre pilegrimer/turister som koster på seg mer heller.

Derfor er det, etter vår oppfatning, viktig å få til et sammenhengende tilbud som er attraktivt for den nøysomme vandreren.

Utfordring slik vi ser det.

Å holde og drive et kulturmiljø som Sygard Grytting er krevende både faglig og økonomisk. For å få til en holdbar drift henvender vi oss primært til et publikum som er villig til å betale en høy pris for å få oppleve et sjeldent kulturmiljø. En del av konseptet vårt er også å tilby eksklusiv enedisposisjon for eksempel ved brylluper, firmaarrangement osv.

Men vi har likevel vært pilegrimsvennlige og prøvd å få det til å fungere også for den nøysomme langvandrerer. For å kunne tilby et forutsigbart og tilfredsstillende servicetilbud for pilegrimen framover, har vi ønsket en hjelpe-/støtte-/avlastnings-bygning i utkanten av tunet som pilegrimen kan overnatte i når det er lukkede arrangementer, når det er kjølig på høsten og våren (ingen oppvarming i middelalderbygningen) og som kan supplere med funksjoner som ikke kan bygges inn i den fredede bygningen; selvstøtteskjøkken, sko- og kledetørk, flere dusjer og WC. Dagens finansieringsordninger gjennom Norsk Kulturminnefond, Innovasjon Norge, Norsk Kulturråd har ikke vist seg egnet for formålet. Norsk Kulturminnefond har begrensede midler og prioriterer da bevaring framfor tilretteleggingstiltak for bruk. Innovasjon Norge er basert på bedriftsøkonomisk prinsipper og krever lønnsomhetsvurderinger isolert på bedriften. Det er vanskelig å dokumentere med et fåtalls gjester til 100 kr natta. Videre har Innovasjon Norge en begrensning på støtteprosent og også maksimalbeløp til en eiendom innenfor en 5 års periode. Her stanger en fort i taket. Fylkeskommunale infrastrukturmidler har gis i utgangspunktet ikke til enkeltbedrifter.

Konklusjon:

Å finne egnede finansieringsordningene for overnattings- og spisesteder mener vi er avgjørende for at dette produktet ikke skal bli krevende og for smalt.

Forslaget om å etablere et pilegrimsfond kan være en løsning på dette.

Med helsing
frå Sygard Grytting

Stig Grytting